

πού ξέρουμε πώς καὶ δ' Ἀνδρεαδης ἔγραψε στὴν καθαρεύουσα γιὰ παρόμοιους λόγους, ἀντὶ ἔγραφε γιὰ μᾶς δὲ κ. Χ. ποῦ τὰ ξέρει ὅλ' αὐτά, δὲ θὰ ἔξεφραχε τὸ θαυμακόμο τοῦ τέχνας γιὰ τὸ πραξικόπημα τοῦ Ροΐδη. Τὸ ἔκαμε δύως γιατὶ ξέρει πῶς στὸν κοσμάκη πιάνουν τέτοια κόλπα θεατρικά.

* * *

Δὲ λείπει ἀπὸ τὴν μελέτην τοῦ κ. Χ. οὕτε τὸ κλασικὸ ἐπιχειρηματικό, πῶς χωρὶς τὴν καθαρεύουσα τὸ ἔθνος δὲ θὰ μποροῦσε νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὴν ἀρχαῖα φιλολογία.

Τέλος πάντων τὸ βιβλίο τὸ συνιστοῦμε θερμότατα στοὺς τυφλούς, γιατὶ περιέχει ἀληθινὰ ὅλα τὰ καταλλῆλη γι' αὐτοὺς ἐπιχειρήσαται. Καὶ εἶναι φυσικὸ οἱ πρόμαχοι τῆς καθαρεύουσας νὰ ἔχουν συμπάθεια καὶ νὰ ἐργάζονται γι' αὐτὴν τὴν τάξην τῶν ἀνθρώπων, ἀρρών τὴν ἐδημιούργησαν κύτοι καὶ οἱ προκάτοχοι τούς.

ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΟΣ

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

'Απ' τὴν ματιά, ποῦ μοιάζει
Σὰν ἀτσαλένιου μαχαιριοῦ λεπίδα,
Κάποια νυχτιά, ποῦ σ' είδα,
Στὰ στήθια μου γεννήθην ἑνα μαράζι.

Καὶ θέριεψε κι' ἀπλώθηκε ὡς τὸ νοῦ μου
Πύρινη λάδα κι' ἀσβεστη, ποῦ κατεί
Τὴν δύναμην τοῦ λογισμοῦ μου.
— "Ω, κάποια θλιψὺ ἀλλιώτικη μέσα μου! διγκαλαίει!"

Κι' δὲ δέρνει δὲ νοῦς μου ἐμπρός μου
Βουβόν, μὲ τὴν ματιὰ ἀναμένη,
Σὰν τὴν χαλάστρα Μοῖρα ἐνδὲ αἰθέριον κόδσμον,
Ποῦ κάθε ρείπιο τρόπαιο πάνου στὰ ρείπια σταίνει

Μὲς στὴν θλιψμένην ὥρα
Τοῦ χαλασμοῦ φῶς ἀπαλὸ δὲ λάμπει,
Μόνον μὲν ματιὰ σου ἡ ἀτσαλένια τώρα
Διώχνει καὶ τὰ στερνὰ τοῦ νοῦ μου θάμπη.

Κι' ἡ Χίμαιρα δεν εἶσαι πιά, ποῦ φέρνει
Ρόδινην δύψη στὰ δνειρά, στὸν πόθο.
Εἶσαι μὲν γινακά, ποῦ ἀπ' τὴν ζωὴν μὲν σέρνει,
Κι' δὲ δάκερην σὰν μιὰ φωτιά μὲς στὴν καρδιὰ σὲ
[νοιώθω.

ΗΛ. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΗΛΙΘΙΟΠΟΥΛΕΙΟΥ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑΣ

Α' Μέλος. Εἰεν τὶ σιγάτε; Η τὸ σοβαρὸν τῆς γενησομένης τελετῆς ὅμας προκατεῖληφε; Εἰπὲ ἀστερὸν τι, ὡς φίλε Ἀμομφάρετε.

Β' Μέλος. (Ἀμομφάρετος) Οὐκ ἀν ἐσίγων εἰ ἡ δυναμὴν λκεῖν πλὴν οὐ δύναμαι καὶ γὰρ τὴν ἡμέραν πάσσαν ἐν τοῖς τοῦ Φθειρῆ καφετεῖοις λογίδρια ἔξεφώνουν Φθειριώτου κελεύων σανίδων ἀψασθεῖ ἐὰν καὶ δεύτερον ὅμας ἀνέγκη περιστῆ. 'Αλλ' ίδου πρέδρος.

Μιστριώτης (μπαίνων). Ὡς χαίρετε φίλοι ἐταῖροι καὶ σὺ θρόνε εὔξεστι προεδρικὲ καὶ σὺ γε λάσανον δὲ πρότερον ἀντιπρόσωπος ἐμὸς ἐνταῦθα καθῆσο, τὰ νῦν δὲ τοῦμῷ λάρυγγῃ ἐπικουρήσεις. ('Αναβάνει στὸ βήμα). Περπλήθον, ὡς φιλόμουσος, δμήγυρις ἵνα ἀγγελίαν τερψίθυμον ἡμῖν ἀγγείλω. 'Εβαδίζον τὴν ὄδόν Πατησίων εὐθὺ οὐρητηρίων τῶν παρὰ Μουσείον εἰπτα λαθῶν ἐμαυτὸν — ἔνθους γὰρ ἐν τῇ ὁδῷ ἐγενόμην — εἰς τὸ τοῦ "Ἀρεως πεδίον γίγνομαι. 'Ἐνταῦθα δὴ ἀνὴρ Ἀχιλεὺς Χηνέης δ τῶν Ἀτθίδων ράψωδὸς μυίας κάπτων ὡς μακρόθεν ἐθεάσατό με διὰ ταρχαῖον καλλος Ἀτθίδα με ἡγησάμενος προσηλθεν ἐγγὺς καὶ ἡσπάσατο με. 'Εμὲ δὲ εὐθὺς ἡ θεία μανία ἀνήσι καὶ ἐν ἐμαυτῷ ἐγενόμην καὶ εἰς λόγους αὐτῷ ἥλθον. Οἰκανοτρόφησας οὖν τὸν λόγον εἰς τὸ γλωττικὸν ζήτημα τὸν ἄνδρα πρῶτον μὲν ρήμασι ποιητικοῖς κατεκήλησα εἰτα δὲ ὑποσκελίσας Χατζείδακείω σοφίσματι κατέβαλον, ἵνα δὲ μὴ μακρηγορῶ ἐπεισα αὐτὸν καθαρευούσῃ χρῆσθαι καὶ τοὺς Ἀττικοὺς ὑμεῖς ἐν οἷς πρῶτος ἐγὼ ὑμνηθήσομαι διὰ τοὺς οὓς ἐμόρχησα μόχθους.

Καὶ μὴν δὲ Χηνέης ὑπὸ τῶν προσπόλων ἀγεται.

Χηνέης. Κεχαρέτισμαι ὅμας συγχωρῆτε δὲ εἰ σολοικῆς νεωφύτιστος γάρ.

Οἱ ἐταῖροι μαζὶ. Ἐλευσεύ! Ἐλευσεύ!

Ζῆθι, Ζῆθι Χηνέη Ἀχιλλεύ!
Νῦν δὴ κροτείτω πᾶς τις τῷ χερε
καὶ σὺ ὡς Χηνέη τὴν κόμην σου κετρε
κι' ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν
νὰ πίης ζωμὸν
καλὸν ἐξ ἀρίδος

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν
ΝΤΑΒΑΝΟΣ

Ἔρθε αὐτὸς ζητάει σκοινὶ μακρού, γιὰ νὰ τὸ ρίξει τοῦ Δάρηνη αὐτὶ νὰ τὸν ἀνεβάπτει τραχώντας τον. Μὲ σκοινὶ δὲν ἡταν πυγμένας ἡ Χλόην δύως ἀρρώστησε τὴν κούμενοι στὴν ἀκρη τραχούσαν κι' δὲ Δάρηνης ἀνέβηκε ἀκολούθωντας μὲ τὰ χέρια τὴν κορδέλλα. "Επειτα, ἀφοῦ ἔσυρχεν καὶ τὸν κακότυχο τράχη μὲ σπασμένα καὶ τὰ δύο κέρκτα (τόσο τὸν ἔσδικήθηκεν ὁ νικημένος τράχης) τὸν χαρίζουν στὸ γελαδέρη γιὰ τὴν κούμενη ποὺ τοὺς ἔδωκε· κι' ἀπορρίζουν νὰ εἴπονταν φέματα στοὺς δικοὺς ὅτι τὸν ἀκραξέαν λύκοι, ἀν τὸν ἀναζητοῦσε κακένας. Κι' αὐτοὶ ἀφοῦ γύρισαν πίσω ξέταξαν τὰ κοπάδια τους· καὶ σὰν εἶδην πάσχαν τὴν κούτσουρο βελανιδίδες καὶ κύταγαν μήπως σὲ κακένας μέρος τοῦ κορμιοῦ του ματώθηκεν δὲ Δάρηνης ὅταν ἔπεσε. Δὲν εἶχε πληγωθεὶ καθόλο, οὐτε εἶχε ματώσει, μὲν ἡταν γεμάτος χάμαις καὶ λάσπη καὶ στὰ μαλλιά καὶ στὸ ἄλλο κορμί. Γι' αὐτὸς ἀπορρίσασκαν νὰ λουστεῖ, προτοῦ νοιώσουν τὸ ποτε δὲ Δάρηνας καὶ ἡ Μυρτάλη. Κι' ἀφοῦ πήγε μαζῆτι μὲ τὴν Χλόην στὸ σπήλαιο τῶν Νυμφῶν, τῆς ἔδωσε καὶ τὸ πουκάμισο καὶ τὰ ταχύρι, κι' αὐτὸς ἀρρίστησε νὰ λουζεται. Κι' ὅταν ἀπολούστηκε καὶ ξαναφένηκεν ωμόρφος ὅπως πρότα, ἡ Χλόη ἀπὸ τὴν χαρά της τὸν φέλησ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
"Οταν δὲ Δάρηνης ἔμεινε μονάχος του τέτοια παραμιλοῦσε :

— Τί λοιπὸν μούκκεν τῆς Χλόης τὸ φίλημα; τὰ χειλη εἶναι πιὸ τρυφερὰ κι' ἀπὸ τὰ ρόδια καὶ τὸ στόμα πιὸ γλυκὸ κι' ἀπὸ τὸς κερθίθρες, μὲ τὸ φίλη της πιὸ φρικμακέρ κι' ἀπὸ τὸ κεντρί τῆς μελισσῆς. Πολλὲς φορὲς φίλησκε κατεικαίσκεις πολλὲς φορὲς φίλησκε σκυλάκια νεογέννητα καὶ τὸ μουσκάρι ποὺ μού χάρισε δὲ Δάρηνας· μὲ τοῦτο τὸ φίλημα εἶναι ἀλλιώτικο· μού φεύγει τὸ μυαλό, πετάει ἡ καρδιὰ μου, λύδνει ἡ ψυχὴ μου κι' ὅμως θέλω νὰ ξαναφίλησω. 'Ω νέκη κακή· ὡς ἀρρώστια παρρίζεν ποὺ οὐτε τὸνομάς της δὲν ξέρω λὰ εἶπω. 'Αρχα γε μηχινούτανο εἶχε φέρει ἡ Χλόη προτοῦ νὰ μὲ φιλήσει; μὲ πῶς δὲν πέθενε; Πῶς λαζαοῦν τ' ἀγηδόνια καὶ τὸ σουρκάλι μου σωπαίνει! πῶς χοροπηδοῦν τὰ κατεικαίσκεις ἐγά καθουμούσι! πῶς λουλουδίζουν τ' ἀνθιτακάς ἐγά στεφάνια δὲν πλέκω! Τὰ γιούλια κι' δὲν ξεκινοῦσι ἀνθιτίζουν, κι' δὲ Δάρηνης μαρτίνεται! ἀρχα γε κι' δὲ Δάρηνας πιὸ ἐμορφός ἀπὸ μένει θά φανε;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
Μὲ δὲ Δάρηνας δὲ Γελαδέρης ἔρωτεμένος μὲ τὴν

,,ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΔΙΟΓΡΑΦΙΑ"

Τὸ περίφημο φιλολογικὸ περιοδικὸ τῆς Ἀγγλίας Αθεναεύπολι, κρίνοντας τὸ τελεφταῖο βιβλίο τοῦ Abbott, γράφει τ' ἀκόλουθα (19 τοῦ Σεπτεμβρίου 1903).

«Μερικὰ τραγούδια καὶ παραμύθια είναι καταχωρισμένα ἐλληνικά, μαζὶ μὲ συλλογὴ ὑπὸ νιώσματα, λιανοτράγοιδα, κι' ἀποσπάσματα ἀπὸ χερόγραφα γιατροσόφια. Ἡ Αρτά μεγαλώνουν σημαντικὰ τὴν ἀξία τοῦ βιβλίου, εκεῖ δεῖχνουν τὴν διαφορὰν τῆς ἀληθινῆς καὶ φυσικῆς γλώσσας ἀπὸ τὸ κατάψυχο βαρβάρισμα (jargon) τῶν ἐφημερίδων, τὸ τεχνητὰ παραγομισμένο μὲ κλασικισμούς μιστονόσητους καὶ μὲ λέξεις καὶ κλίσεις ἀμεταχειρίστες, ποὺ πτόσο μᾶς ἀηδίασαν ἐναντίον τῆς νέας ἀληθινικῆς».

Καὶ τὸ Saturday Review, ἀλλο περίφημο περιοδικό τῆς Ἀγγλίας, παραβάλλει τὴν καθαρέσσαν μὲ τὴν ἀρματικὴ καθαρέσσαν, ὄνομάζοντας γελοιογραφίες καὶ τὶς διό.

«Οπου είναι φανερὸ πόλιτος καὶ πολιτισμένος κόσμος ἀρχιτεκτονειώνεις σιγά σιγά νὰ μαρίζεται τὴν γλωσσικὴν ἀγυρτείαν.

Κ. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

«Ἔχω μὲν ἔγω ἔτα λόγον σπουδαιότατον νὰ μηνικακῶ ἔναντίον τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀκάνον κ. Μιστριώτη, ἀφοῦ μὲ τὰ καμώματά του τὰ πατριωτικὰ μοῦ κατεβρέχθισε ἔνα ἄρρεν μον. Ο φίλατος «Νουμᾶς» τὸ εἶχε προαναγγεῖλει πρὸ ἐνὸς περίπου μηρός, ἀλλὰ δὲν τὸ ἀδημοσίευσε. Κι' δταγ τοῦ παραπονέθηκα μὲν αὐτό, ποῦ τὸ πῆρα — δὲν σᾶς τὸ κρύβω — καὶ γὰρ περιφρόνησο, δ «Νουμᾶς μὲν ἀπάντησος :

— «Μὰ τὶ φταιμε μεῖς, φιλάτη Ἀροδαφνοῦσα, μὲν δὲ κ. Μιστριώτης κατέσχε τὸ «Νουμᾶ» καὶ δὲν ἐπιρέπει καὶ σ' ἄλλον νὰ μαλήσῃ;»

«Ανατέρα βία λοιπόν! Τί νὰ γίνη; Κι' δμως ἐκεῖνο τὸ ἄρρενο μου ἥθελα πολὺ νὰ δημοσιευθῇ, γιατὶ σὲ καίνο μιλοῦσα γιὰ δυὸ κυροὶς μας, δυὸ φαινόμενα περιεργότατα τοῦ κοινωνικοῦ μας δρίζοντος, τὶς κυρίες Μανόρου-Βαλαωρίτη, ποῦ ἐθνοίσαν τὴν περιουσίαν τους γιὰ νὰ σώσουν τὴν τιμὴν τῶν συζύγων τους, σὲ τέτοια ἀπορρίψαντας τὸν περιορισμόν των κυρίες περιορισμένων καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν περιουσίαν

Χλόη, ἀφοῦ παραφύλαξε τὸν Δρύαντας ἐκεῖ ποὺ παρέχοντας τὸν πατέρα της σὲν κατάρημα, τὸν σιμό